

2016/2041(INI)

27.4.2016

STANOVISKO

Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

pre Výbor pre priemysel, výskum a energetiku

k správe o pokroku dosiahnutom v sektore obnoviteľných energií
(2016/2041(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Franc Bogovič

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vyzýva Výbor pre priemysel, výskum a energetiku, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže sa odhaduje, že dovoz biomasy sa medzi rokmi 2010 a 2020 strojnásobí, no dopyt po tuhej biomase na výrobu bioenergie sa v EÚ má naplňať najmä využívaním domácich surovín; keďže je nevyhnutné prekročiť hranice dvojrýchlostnej Európy v oblasti bioenergie a rozvoj bioenergetického sektora by mal zohľadňovať zásadu blízkosti, aby sa zaručila jeho hospodárska životaschopnosť a vyvážený regionálny rozvoj odvetvia, nad ktorým si zachová kontrolu miestne obyvateľstvo; keďže však kaskádovité využívanie obnoviteľných zdrojov je zásada, ktorá, ak je stanovená zákonom, môže predstavovať zásah do vlastníckeho práva a môže brániť inováciám, najmä pre MSP; keďže za posledné desaťročie sa zalesnená oblasť v EÚ zvýšila o 2 %, pričom iba 60 až 70 % prirodzeného nárastu lesa v Únii sa každoročne hospodársky využije; keďže obnoviteľné zdroje energie poľnohospodárskeho pôvodu umožňujú znížiť energetickú závislosť EÚ, ktorá dováža viac ako 50 % svojich energetických potrieb, čo predstavuje náklady vo výške približne 400 miliárd EUR a robí z EÚ najväčšieho svetového dovozcu energie;
 - B. keďže 79 % bioetanolu spotrebovaného na trhu EÚ pochádza z východiskovej suroviny vyrobenej v EÚ; keďže by sa malo vyvinúť úsilie o udržanie alebo zvýšenie tohto podielu; keďže ďalšie suroviny majú potenciál nielen ako zdroj obnoviteľnej energie, ale aj ako krmoviny s vysokým obsahom bielkovín, čo môže hrať dôležitú úlohu pri znižovaní závislosti EÚ od dovozu geneticky modifikovaných bielkovín;
 - C. keďže obnoviteľné bioenergie vyrobené udržateľným spôsobom v poľnohospodárskom sektore významnou mierou prispievajú k tomu, že EÚ plní kľúčové ciele, ako napríklad zmierňovanie účinkov zmeny klímy, znižovanie svojej závislosti od dovozu energie, vytváranie pracovných miest a zlepšovanie príjmov v tomto odvetví; keďže je dôležité modernizovať poľnohospodársku výrobu v Európe, aby sa zabránilo potenciálnemu negatívnemu vplyvu poľnohospodárstva na životné prostredie a prispievať k zvyšovaniu využívania obnoviteľných zdrojov energie;
1. trvá na tom, že je dôležité podporovať a povzbudzovať decentralizované energetické systémy, okrem iného rozvoj výroby energie z obnoviteľných zdrojov z poľnohospodárskych a lesníckych podnikov vrátane poľnohospodárskeho odpadu, čo môže mať významný pozitívny vplyv na vytváranie nových ekologických pracovných miest, boj proti zmene klímy a na tvorbu udržateľných zdrojov príjmov vo vidieckych oblastiach, ako aj podporu hospodárskeho a sociálneho rozvoja týchto oblastí; verí, že to bude mať pozitívny vplyv na demografiu vidieka a pri správnom riadení na zachovanie poľnohospodárskej krajiny, čo by mohlo byť obzvlášť prínosné v oblastiach EÚ, kde sú poľnohospodárske podmienky obzvlášť ťažké a príjmy sú najnižšie; vyzýva na intenzívnu výmenu najlepších postupov v záujme podpory udržateľných riešení v oblasti obnoviteľných zdrojov energie vrátane daňových stimulov, technologických možností a zvyšovania povedomia verejnosti vo vidieckych komunitách, ako aj pomoci miestnym a regionálnym orgánom pri plánovaní a vykonávaní príslušných schém pomoci; odporúča účinné využívanie programu Horizont 2020 na účely výskumu a inovácií v poľnohospodárstve s cieľom zvýšiť výrobu energie z obnoviteľných zdrojov; pripomína, že bioenergia môže zohrávať významnú úlohu pri eliminácii emisií uhlíka v EÚ; vyzýva

preto Komisiu, aby uznala, že prínos bioenergie by nemal byť v žiadnom prípade ohrozený; poukazuje na to, že inovácie v oblasti výroby bioenergie povedú k efektívnejšiemu využívaniu biomasy a v dlhodobom horizonte znížia výrobné náklady; poukazuje na to, že pre poľnohospodárov investujúcich do bioenergií má finančný aspekt kľúčový význam;

2. zdôrazňuje skutočnosť, že existuje široké spektrum obnoviteľných zdrojov energie, a predovšetkým uznáva hodnotu lesnej biomasy na energetické účely v kontexte dosahovania cieľov rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030, ako aj pri vytváraní nových obchodných príležitostí; zdôrazňuje, že potenciál vyrábať energiu z odpadu nie je plne využitý; poukazuje na to, že členské štáty majú rozdielne východiskové pozície so zreteľom na možnosti využívania lesnej biomasy na energetické účely, a že by sa to malo odrážať aj v politikách EÚ; vyzýva Komisiu, aby vytvorila systém na hodnotenie prínosu, ktorý lesy ako úložiská uhlíka predstavujú, a tým prispela k rozvoju odvetvia energie z obnoviteľných zdrojov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili modely vykazovania lesného uhlíka s cieľom riešiť kľúčové otázky politiky lesného hospodárstva a preskúmať možnosti riadenia a ich vplyv na zásoby uhlíka a sekvestráciu uhlíka, tak v lesoch, ako aj vo výrobkoch z dreva, aby sa zaručilo zohľadnenie celkového uhlíkového dosahu bioenergetických surovín; nabáda členské štáty a Komisiu, aby odstránili prekážky rozvoja inteligentných systémov distribúcie a zdôrazňuje, že je dôležité podporovať nové začínajúce podniky zavádzaním „inteligentných sietí“, čo by umožnilo využívať plný potenciál energií z obnoviteľných zdrojov poľnohospodárskeho pôvodu a rozvíjať osobitné nástroje na motivovanie poľnohospodárov a vidieckych družstiev vstúpiť na trh; domnieva sa, že podpora tvorby rýchlo zarastajúcich mladých odnoží a stromových plantáží na priemyselné využitie s cieľom znížiť dopyt po stromoch z lesov by výrazne prispela k zachovaniu prirodzených lesov;
3. domnieva sa, že podpora obnoviteľných zdrojov energie v EÚ by nemala vytvárať zbytočné prekážky pre využívanie iných zdrojov energie, ktoré by mohli zlepšiť energetickú efektívnosť v Únii, napríklad rašelinísk;
4. zdôrazňuje význam podpory rámcových programov na národnej úrovni a úrovni EÚ v oblasti výskumu udržateľných energií z obnoviteľných zdrojov pre poľnohospodárstvo, najmä pokiaľ ide o rafinované biopalivá a biopalivá druhej generácie, udržateľné využívanie biomasy, ekologické poľnohospodárske vedľajšie produkty a vývoj rýchlorastúcich energetických plodín, ako aj na plodín so životnosťou viac ako dva roky, ktoré môžu dosiahnuť vyšší výnos biomasy ako ročné plodiny a využívanie surovín bez účinku na využívanie pôdy; poukazuje tiež na význam výskumu v oblasti sieťovej integrácie a skladovania necentrálne vyrábanej energie z obnoviteľných zdrojov a metód na využitie potenciálu výroby energie z iných druhov biomasy, ktoré sa zatiaľ vo veľkej miere nevyužívajú na výrobu energie; zdôrazňuje význam rozvoja európskej siete, ktorá dokáže pomôcť prekonať roztrieštenosť zariadení na výskum bioenergií z poľnohospodárstva poskytovaním prístupu pre výskumných pracovníkov do kvalitných experimentálnych zariadení a k službám v celej Európe; žiada zvýšiť stimuly na urýchlenie udržateľnej výroby biopalív, a najmä na rozvoj zariadení na udržateľnú výrobu biopalív, aby tieto zariadenia mohli intenzívnejšie využívať rôzne plodiny a poľnohospodárske zvyšky za predpokladu, že bude riadne zohľadnený celkový uhlíkový dosah bioenergetických surovín;

5. nabáda členské štáty a Komisiu na propagáciu dôležitosti udržateľného obhospodarovanie lesov a tým aj kľúčovej úlohy lesnej biomasy ako jednej z hlavných obnoviteľných surovín EÚ v kontexte dosahovania svojich energetických cieľov; upozorňuje na rastúci dopyt po lesnej biomase, čo znamená, že trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov v súlade so stratégiou lesného hospodárstva EÚ by sa malo ešte viac posilniť a podporovať, pretože je nevyhnutné pre biodiverzitu a ekosystémovú funkciu lesov vrátane absorpcie CO₂ z atmosféry; zdôrazňuje preto potrebu vyváženého využívania zdrojov vypestovaných v EÚ a dovezených z tretích krajín vzhľadom na veľmi dlhé obdobie, ktoré je potrebné na obnovu lesa;
6. nabáda členské štáty a Komisiu na propagáciu dôležitosti udržateľného lesného biohospodárstva a dreva ako jednej z kľúčových obnoviteľných surovín EÚ; vyzýva preto Komisiu, aby presmerovala viac finančných prostriedkov EÚ do podpory vysádzania rýchlo zarastajúcich mladých odnoží a stromových plantáží na účely priemyselného použitia v EÚ;
7. naliehavo vyzýva členské štáty, aby odstránili zbytočné prekážky a zlepšili existujúce administratívne postupy s cieľom podnietiť investície do rozvoja a výstavby zariadení, ktoré používajú bioenergie, a tým prispeli k rozvoju ekologického podnikania a vytváraniu tzv. zelených pracovných miest vo vidieckych oblastiach;
8. pripomína, že je dôležité podporovať miestne družstvá zamerané na obnoviteľnú energiu, ktoré budú mať kvalifikovaný personál a kapacitu efektívne riadiť obnoviteľné zdroje energie v mestských aj vidieckych oblastiach s cieľom zvýšiť verejnú podporu energie z obnoviteľných zdrojov; vyzýva v tejto súvislosti členské štáty, aby zabezpečili, že ich regulačné rámce pre obnoviteľné zdroje energie, a najmä ich systémy podpory, nepovedú k zbytočnému narúšaniu výroby energie a konkurencieschopnosti v EÚ; vyzýva Komisiu, aby uskutočnila a predložila štúdiu o tom, ako súčasné dotácie ovplyvňujú investičné prostredie a prechod na trvalo udržateľné zdroje energie vo vidieckych oblastiach EÚ; podporuje rozvoj energetických iniciatív v súlade so zásadami obehového hospodárstva, podľa ktorých by poľnohospodári a majitelia pôdy mali byť motivovaní k tomu, aby vytvárali systémy diaľkového vykurovania s použitím poľnohospodárskeho odpadu a vedľajších produktov; nabáda Komisiu a členské štáty, aby zvážili opatrenia zamerané na uľahčenie predaja prebytkov z výroby energie z obnoviteľných zdrojov z poľnohospodárskej výroby;
9. zdôrazňuje význam odvetvia dopravy pre vidiecke oblasti EÚ; pripomína, že doprava je odvetvím, ktoré zaznamenalo najmenší pokrok vo využívaní obnoviteľných zdrojov energie, a to len 5,4 % energie z obnoviteľných zdrojov v roku 2013 oproti 10 %, ktoré si za svoj cieľ na rok 2020 vytýčila EÚ; vyzýva preto členské štáty, aby v dohľadnom čase zintenzívnili úsilie o splnenie vytýčených cieľov a aby v záujme ich dosiahnutia zvážili posilnenie prepojenia dopravných trhov a trhov s elektrickou energiou podporovaním elektrických vozidiel a hybridných automobilov nabíjateľných zo siete;
10. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby podporili vytváranie „miestnych agro-energetických okresov“, ktoré by predstavovali územné referenčné jednotky spájajúce všetky príslušné zručnosti na skrátenie prechodných fáz medzi výrobou energie z obnoviteľných zdrojov z poľnohospodárstva a jej predajom, a tým znížili ceny pre európskych spotrebiteľov a obmedzili problémy s distribúciou a zároveň posilnili trh s bioenergiou

poľnohospodárskeho pôvodu a zvýšili počet ľudí zamestnaných v tomto odvetví;

11. nabáda Komisiu a aj členské štáty, aby uznali ziskovosť využívania tepelných čerpadiel v sektoroch poľnohospodárstva a spracovania potravín;
12. nabáda Komisiu a členské štáty, aby uznali nedostatočne využitý potenciál získavania energie z obnoviteľných zdrojov z mora, ako aj prínos využívania morských zdrojov pri výrobe bioplynu pre odvetvie poľnohospodárstva;
13. zdôrazňuje, že výroba biopalív by nemala narušať výrobu potravín ani ohrozovať potravinovú bezpečnosť; domnieva sa však, že vyvážené politiky na podporu európskych výnosov z plodín ako pšenica, kukurica, cukrová repa a slnečnica by mohli zahŕňať výrobu biopalív pri zohľadnení nepriamej zmeny využívania pôdy (ILUC), a to takým spôsobom, ktorý by európskym poľnohospodárom mohol poskytnúť istý príjem, pritiahnúť investície a pracovné miesta do vidieckych oblastí, pomôcť Európe pri riešení chronického nedostatku (geneticky nemodifikovaného) krmiva s vysokým obsahom bielkovín, ako aj pri znížení jej závislosti od dovozu fosílnych palív, pomôcť EÚ dosiahnuť svoje ciele v oblasti obmedzenia skleníkových plynov, a pritom minimalizovať obavy v súvislosti so zmenami vo využívaní pôdy a inými environmentálnymi faktormi; domnieva sa, že v prípade prebytku uvedených poľnohospodárskych produktov na trhu by výroba biopalív a bioetanolu predstavovala dočasný prostriedok na zachovanie udržateľných nákupných cien, príjmov poľnohospodárov počas kríz a slúžila ako mechanizmus pre stabilitu trhu; zdôrazňuje potrebu podporiť integráciu využívania neobrábanej ornej pôdy, ktorá sa nepoužíva na produkciu potravín, do výroby bioenergie s cieľom splniť národné a európske ciele v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov;
14. domnieva sa, že maštalný hnoj môže byť cenným zdrojom bioplynu prostredníctvom použitia techník na jeho spracovanie, ako je fermentácia, pričom sa zároveň zdôrazní dôležitosť hospodárskej uskutočniteľnosti pre poľnohospodárov;
15. navrhuje vytvoriť mechanizmus, ktorý by zaručil dlhodobú stabilitu nákupných cien pre jednotlivých poľnohospodárov, výrobcov alebo podniky dodávajúce energiu vyrobenú z biomasy distribútorom energie;
16. poznamenáva, že je dôležité prepojiť elektrizačnú sústavu tak, aby vidiecki výrobcovia energie mohli predávať prebytok vyrobenej energie z obnoviteľných zdrojov za primeranú cenu, čo umožní podniknúť alebo prinútiť elektrárenské spoločnosti, aby v prvom rade nakupovali takto vyrobenú elektrickú energiu.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	26.4.2016
Výsledok záverečného hlasovania	+: 35 -: 7 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Jens Rohde, Bronis Ropè, Jordi Sebastià, Jasenko Selimovic, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski, Marco Zullo
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pilar Ayuso, Franc Bogovič, Jean-Paul Denanot, Jens Gieseke, Ivan Jakovčić, Norbert Lins, Anthea McIntyre, Sofia Ribeiro, Ramón Luis Valcárcel Siso